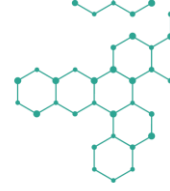

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNDÜSTRİYEL GİRİŞİM MODELİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

EK – A

ORTADAN KALDIRMA

I. BÖLÜM

Kimyasal Madde	Faaliyet	Özel muafiyet
Aldrin	Üretim	Yok
CAS No: 309-00-2	Kullanım	Yerel ekto parazit öldürücü olarak Haşere öldürücü olarak
Klordan	Üretim	Sicilde kayıtlı Taraflar için izin verilmiştir
CAS No: 57-74-9	Kullanım	Yerel ekto parazit öldürücü olarak Haşere öldürücü olarak Termit öldürücü olarak Binalarda ve barajlarda termit öldürücü olarak Karayollarında termit öldürücü olarak Kontrplak yapıştırıcılarında katkı maddesi olarak
Dieldrin	Üretim	Yok
CAS No: 60-57-1	Kullanım	Zirai Operasyonlarda
Endrin	Üretim	Yok
CAS No: 72-20-8	Kullanım	Yok
Heptaklor	Üretim	Yok
CAS No: 76-44-8	Kullanım	Termit öldürücü olarak Evlerin yapılarında termit öldürücü olarak termit öldürücü olarak (yeraltında) Ahşabın işlenmesinde Yer altı kablo kutularında kullanım
Heksaklorobenzen	Üretim	Sicilde kayıtlı Taraflar için izin verilmiştir
CAS No: 118-74-1	Kullanım	Aracı Pestisitlerde çözücü olarak Kapalı sistem alanlarda sınırlı aracı olarak

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

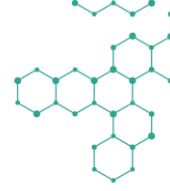

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVİT GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DENEMESİ

Mireks CAS No:8001-35-2	Üretim	Sicilde kayıtlı Taraflar için izin verilmiştir
	Kullanım	Termit öldürücü olarak
Toksafen CAS No: 8001-35-2	Üretim	Yok
	Kullanım	Yok
Poliklor Bifenil (PKB)	Üretim	Yok
	Kullanım	Bu Ek'in II. Bölümü hükümlerine uygun olarak kullanılmakta olan maddeler

Notlar:

(i) Bu Sözleşmede aksi belirtilmedikçe, ürünlerde ve nesnelere eser miktarlardaki kasıtsız olarak ortaya çıkarılan kimyasal kirlenici maddeler, Ekli listedekiler gibi değerlendirilmeyecektir;

(ii) Bu not 3. Maddenin 2. fıkrasının amaçları doğrultusunda özel bir üretim ve kullanım muafiyeti olarak değerlendirilmeyecektir. Bir kimyasal maddeye ilişkin yükümlülüğün yürürlüğe girmesinden önce veya yürürlüğe girdiği tarihte zaten imal edilmiş bulunan veya kullanımda olan ürünlerin bileşiminde bulunan kimyasal madde miktarları, bir Tarafın Yazmanlığa o belirli ürün tipinin kendi topraklarında kullanımda kaldığını bildirmiş olması şartıyla, Ek'te listelenmiş olarak değerlendirilmeyecektir. Yazmanlık, bu tip bildirimleri kamuoyuna açıklayacaktır;

(iii) Ek'in I. Bölümünün Kimyasal madde sütunundaki yıldız işaretli kimyasal maddelere uygulanmayacak olan bu not, 3. Maddenin 2. fıkrasının amaçları doğrultusunda özel bir üretim ve kullanım muafiyeti olarak değerlendirilmeyecektir. Kapalı sistem alanıyla sınırlı, ara mal olarak üretimi ve kullanımı esnasında önemli miktarda kimyasal maddenin insanlara ve çevreye ulaşması beklenmediğinden, bir Taraf, Yazmanlığa bildirimde bulunmak suretiyle Ek D'nin 1. fıkrasındaki kriterler itibarıyla kalıcı organik kirlenici özelliği göstermeyecek olan başka kimyasal maddelerin imalatında kimyasal olarak dönüşüm geçirmek üzere, Ek'te listelenen kimyasal maddelerin bir kapalı sistem alanında sınırlı ara mal olarak üretimi ve kullanımına izin verebilir. Bu bildirim, söz konusu kimyasal maddenin toplam üretim ve kullanım değerlerinin veya bu değerlerin kabul edilebilir tahminlerinin yanı sıra, nihai ürünlerdeki dönüşmemiş kalıcı organik kirlenici başlangıç malzemesinin ve kasıtlı olmayan iz düzeyli kirlenmenin miktarı dahil olmak üzere kapalı sistem alanıyla sınırlı yöntem özelliklerine ilişkin bilgileri içermelidir. Bu yöntem, aksi Ek'te belirtilmedikçe uygulanacaktır. Yazmanlık, bu tür bildirimleri Taraflar Konferansına ve Kamuoyuna açıklayacaktır. Bu gibi üretim veya kullanımlar, özel bir üretim veya kullanım muafiyeti olarak değerlendirilmeyecektir. Bu biçimdeki üretim ve kullanımlar, ilgili Taraf Yazmanlığa yeni bir bildirimde bulunmadıkça on yıllık sürenin bitiminde sona erecektir. Böyle bir yeni

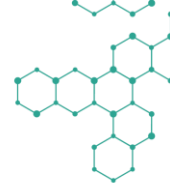

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVATÖR GİRİŞİM MODELİLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

bildirimde bulunması halinde, Taraflar Konferansı ürün ve kullanımın gözden geçirilmesinden sonra aksi yönde bir karar vermedikçe, söz konusu süre on yıl daha uzatılabilecektir ve bildirimde bulunma tekrarlanabilecektir;

(iv) Bu Ek'teki bütün özel muafiyetler 4. Maddeye uygun olarak kendileri için sicile muafiyet kaydında bulunmuş Taraflarca kullanılabilir. Bunun istisnası, bu Ek'in II. Bölümü hükümlerine uygun olarak kullanılmakta olan nesnelere poliklorlu bifenil kullanımı olup, bu muafiyetten bütün Taraflar yararlanabilir.

II. BÖLÜM

POLİKLORLU BİFENİLLER

Her bir Taraf;

(a) Poliklorlu bifenilli teçhizat (örneğin transformatörlerde, kapasitörlerde veya bu maddeyi içeren diğer ekipmanlarda) kullanımının, Taraflar Konferansının tekrardan değerlendirilmesine bağlı olarak, 2025 yılı itibarıyla ortadan kaldırılması amacıyla, aşağıdaki önceliklere göre harekete geçecektir:

(i) Yüzde 10'dan daha fazla ve 5 litreden fazla hacimlerde poliklor bifenil içeren teçhizatın belirlenmesi, etiketlenmesi ve kullanımdan kaldırılması için kararlı bir çaba göstermek;

(ii) Yüzde 0,05'ten daha fazla ve 5 litreden fazla hacimlerde poliklor bifenil içeren teçhizatın belirlenmesi, etiketlenmesi ve kullanımdan kaldırılması için kararlı bir çaba göstermek;

(iii) Yüzde 0,005'ten daha fazla ve 0,05 litreden fazla hacimlerde poliklor bifenil içeren teçhizatın belirlenmesi ve kullanımdan kaldırılması yönünde çaba göstermek;

(b) (a) bendinde belirtilen önceliklere uygun olarak, poliklorlu bifenillerin kullanımını kontrol etmek için maruz kalmayı ve riski azaltan aşağıdaki önlemleri teşvik edecektir;

(i) Yalnızca sağlam ve sızıntı yapmayan teçhizat ve çevreye yayılım riskinin en alt düzeye indirilebileceği ve yayılımın süratle giderilebileceği alanlarda kullanmak;

(ii) Gıda üretimi veya yem üretimi ve işlenmesi ile ilgili alanlardaki teçhizatı kullanmamak;

(iii) Okullar ve hastaneler dahil, kalabalık alanlarda kullanıldığında, bir yangına neden olabilecek elektrik arızasından korunmak için, bütün makul önlemleri almak ve teçhizatın sızıntı yapıp yapmadığını düzenli olarak incelemek;

(c) 3. Maddenin 2. fıkrası dikkate alınmaksızın, (a) bendinde tanımlanan şekliyle poliklorlu bifenil içeren teçhizatın çevreyle uyumlu atık yönetimi amacı dışında ihraç veya ithal edilmemesini sağlayacaktır;

(d) Bakım ve servis faaliyetleri hariç, poliklor bifenil içeriği yüzde 0,005'ten fazla olan sıvıların diğer ekipmanlarda yeniden kullanılmak amacıyla geri kazanımına izin vermeyecektir;

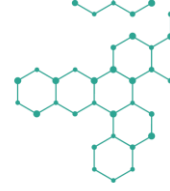

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVTE GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

- (e) Yüzde 0,005'in üzerinde poliklor bifenil içeriğine sahip sıvıların ve bu gibi sıvılarla kirletilmiş teçhizatın 6. Maddenin 1. fıkrasına uygun olarak mümkün olduğu kadar kısa süre içinde; ancak, Taraflar Konferansının yeniden gözden geçirmesine tabi olmak kaydıyla, 2028 yılından geç olmamak üzere, çevreyle uyumlu atık yönetimini sağlamak amacıyla uygun olarak tasarlanmış kararlı çabalar göstermek;
- f) Bu Ek'in I. Bölümündeki (ii) notunun yerine, yüzde 0,005'ten daha fazla poliklor bifenil içeren diğer nesnelere (örneğin kablo kılıfları, işlem görmüş kalafat macunları ve boyalı maddeler) belirlemek ve onları 6. Maddenin 1. fıkrasına uygun olarak yönetmek amacıyla çaba göstermek;
- (g) Her beş yılda bir, poliklor bifenillerin ortadan kaldırılmasında sağlanan ilerlemeler hakkında rapor hazırlamak ve bu raporu 15. Maddeye uygun olarak Taraflar Konferansına sunmak;
- (h) (g) bendinde tanımlanan raporlar, uygun hallerde, Taraflar Konferansı tarafından poliklor bifenillere ilişkin gözden geçirme çalışmalarında değerlendirilecektir. Taraflar Konferansı poliklor bifenillerin ortadan kaldırılmasında sağlanan ilerlemeleri bu gibi raporları dikkate almak suretiyle her beş yılda bir veya gerekli hallerde daha farklı zaman aralıklarında değerlendirilecektir.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

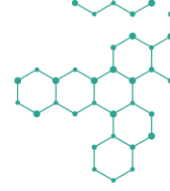

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVİT GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DENEMESİ

EK – B

SINIRLAMA

I. BÖLÜM

Kimyasal madde	Faaliyet	Kabul edilebilir amaç veya özel muafiyet
DDT (1,1,1-triklor-2,2-bi (4-klorfenil etan) CAS No: 50-29-3	Üretim	<u>Kabul edilebilir amaç:</u> Bu Ek'in II. Bölümü kapsamında, hastalık taşıyıcı kontrolü için kullanım <u>Özel muafiyet:</u> Dikofol aracısının üretiminde ara ürün olarak.
	Kullanım	<u>Kabul edilebilir amaç:</u> Bu Ek'in II. Bölümü kapsamında hastalık taşıyıcı kontrolü için kullanım <u>Özel muafiyet:</u> Dikofol ara ürününün üretimi

Notlar:

(i) Bu Sözleşmede aksi belirtilmedikçe, ürünlerde ve eşyalarda amaçlanmayan bulaşma izleri olarak görülen kimyasal madde miktarları, bu Ek'te listelenmiş olarak değerlendirilmeyecektir;

(ii) Bu not 3. Maddenin 2. fıkrasının amaçları bakımından, bir ürün ve kullanım özel muafiyeti olarak değerlendirilmeyecektir. Bir kimyasal maddeye ilişkin yükümlülüğün yürürlüğe girmesinden önce veya yürürlüğe girdiği tarihte zaten imal edilmiş bulunan veya kullanımda olan ürünlerin bileşiminde bulunan kimyasal madde miktarları, bir Tarafın, Yazmanlığa o belirli ürün tipinin kendi topraklarında kullanımda kaldığını bildirmiş olması şartıyla, bu Ek'te listelenmiş olarak değerlendirilmeyecektir. Yazmanlık, bu tip bildirimleri kamuoyuna açıklayacaktır;

(iii) Bu not, 3. Maddenin 2. fıkrası amaçları bakımından özel bir ürün ve kullanım muafiyeti olarak değerlendirilmeyecektir. Kapalı sistem alanıyla sınırlı, ara mal olarak üretimi ve kullanımı esnasında önemli miktarda kimyasal maddenin insanlara ve çevreye ulaşması beklenmediğinden, bir Taraf, Yazmanlığa bildirimde bulunmak suretiyle ve Ek D'nin 1. fıkrasındaki kriterler itibarıyla kalıcı organik kirletici özelliği göstermeyecek olan başka kimyasal maddelerin imalatında kimyasal olarak dönüşüm geçirmek üzere, bu Ek'te listelenen kimyasal maddelerin bir kapalı sistem alanıyla sınırlı ara mal olarak üretimi ve kullanımına izin verebilir. Bu bildirim, söz konusu kimyasal maddenin toplam üretim ve kullanım değerlerinin veya bu değerlerin kabul edilebilir tahminlerinin yanı sıra, nihai ürünlerdeki dönüşmemiş kalıcı organik kirletici başlangıç malzemesinin ve kasıtlı olmayan iz düzeyli kirlenmenin

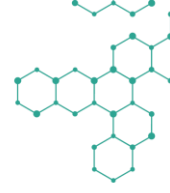

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM G
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVİT GİRİŞİM MODELİLERİ GELİŞTİRME PROJESİ

miktarı dahil olmak üzere kapalı sistem alanıyla sınırlı uygulamanın özelliklerine ilişkin bilgileri içerecektir. Bu uygulama, aksi Ek'te belirtilmedikçe uygulanacaktır. Yazmanlığa, bu tür bildirimleri Taraflar Konferansına ve Kamuoyuna açıklayacaktır. Bu gibi üretim veya kullanımlar, özel bir üretim veya kullanım muafiyeti olarak değerlendirilmeyecektir. Bu biçimdeki üretim ve kullanımlar, ilgili Taraf Yazmanlığa yeni bir bildirimde bulunmadıkça on yıllık sürenin bitiminde sona erecektir. Böyle bir yeni bildirimde bulunulması halinde, Taraflar Konferansı ürün ve kullanımın gözden geçirilmesinden sonra aksi yönde bir karar vermedikçe, bu süre on yıl daha uzatılacaktır yeniden bildirim tekrarlanabilir;

(iv) Bu Ek'teki bütün özel muafiyetler 4. Maddeye uygun olarak kendileri için sicile muafiyet kaydında bulunmuş Taraflarca kullanılabilir.

II. BÖLÜM

DDT

(I,I,I-triklor-2,2-bi (4-klorfenil etan)

1. DDT'nin üretimi ve kullanımı, Yazmanlığa DDT üretme ve/veya kullanma niyetini bildiren taraflar hariç, ortadan kaldırılacaktır. Bu amaçla bir DDT sicili oluşturulmuştur ve bu sicil kamuoyuna açık olacaktır. Yazmanlık DDT sicilini tutacaktır.

2. DDT üreten ve/veya kullanan her bir Taraf, bu tür üretim ve/veya kullanımı, Dünya Sağlık Örgütünün DDT'nin kullanımı hakkında verdiği tavsiyelere ve yönlendirme ilkelerine uygun olarak ve söz konusu Taraf için yerel olarak güvenli, etkin ve mali yükümlülükleri karşılanabilir. Alternatiflerin mevcut olmadığı durumlarda, hastalık taşıyıcı ve kontrolü ile sınırlanacaktır.

3. DDT Siciline kaydedilmemiş bir Tarafın hastalık taşıyıcı kontrolü için DDT'ye gereksinimi olduğunu belirlemesi halinde, Söz konusu Taraf mümkün olan en kısa süre içinde isminin hemen DDT Siciline eklenmesi için Yazmanlığa bilgilendirecektir. Bu Taraf, aynı zamanda durumu Dünya Sağlık Örgütünü de bilgilendirecektir.

4. DDT kullanan bir Taraf, her üç yılda bir, Yazmanlığa ve Dünya Sağlık Örgütüne kullanılan miktar, kullanım koşulları ve kullanımın Taraf ülkenin hastalık yönetim stratejisine uygunluğu konularında, Taraflar Konferansınca Dünya Sağlık Örgütüne danışılarak kararlaştırılacak formata uygun olarak bilgi verecektir.

5. Taraflar Konferansı, DDT'nin kullanımının azaltılması ve nihai hedef olarak ortadan tamamen kaldırılması amacıyla şunları teşvik edecektir:

(a) DDT kullanan her bir Taraf 7. maddede belirlenen uygulama planının bir parçası olarak bir eylem planı geliştirecek ve uygulayacaktır. Bu eylem planı şunları içerecektir:

(i) DDT kullanımının hastalık taşıyıcı kontrolü ile sınırlandırılmasını sağlayacak düzenleyici ve diğer mekanizmaların geliştirilmesi;

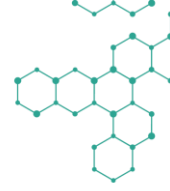

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVİTİ GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

(ii) Uygun alternatif ürünler, yöntemler ve stratejilerin, bu alternatiflerin etkinliğinin sürekliliğini sağlamak için direnç yönetimi stratejileri dahil olmak üzere uygulanması;

(iii) Sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi ve hastalık vakalarının azaltılmasına yönelik önlemleri.

(b) Taraflar kendi kapasiteleri dahilinde, DDT kullanan Taraflar için, bu ülkelerin şartlarına uygun ve hastalığın insani ve ekonomik yükünü hafifletme hedefine yönelik, güvenli alternatif kimyasal ve kimyasal olmayan ürünler araştırılması ve geliştirilmesini teşvik edecektir. Alternatiflerin veya alternatif kombinasyonlarının geliştirilmesinde öne çıkarılması gereken etkenler, insan sağlığı risklerini ve bu alternatiflerin çevreye olan etkilerini de kapsayacaktır. Sürdürülebilir DDT alternatifleri, insan sağlığına ve çevreye daha az risk oluşturacak, ilgili Tarafların şartlarına dayalı olarak hastalık kontrolüne uygun olacak ve izleme verileri ile desteklenmelidir.

6. Taraflar Konferansı, ilk toplantıdan başlayarak ve bundan sonra en azından her üç yılda bir olmak üzere, Dünya Sağlık Örgütüne danışarak, mevcut bilimsel, teknik, çevresel ve ekonomik bilgiler esasında DDT'nin hastalık taşıyıcılara karşı kontrolü için kullanımına ilişkin gereksinimin devam edip etmediğini, aşağıdaki hususlarda dikkate alarak değerlendirecektir:

(a) DDT üretimi ve kullanımı ve 2. fıkrasında belirtilen şartlar;

(b) DDT'ye alternatiflerin varlığı, uygunluğu ve uygulanması; ve

(c) Ülkeler bu tip alternatiflerle emniyetli iş yapabilme kapasitelerini güçlendirerek güven geliştireceklerdir.

7. Bir Taraf, herhangi bir zamanda, kendi adının DDT kullanımını Sicilinden çıkarılmasını Yazmanlığa yazılı bildirimle talep edebilir. Bu çıkarılma, bildiriminde belirtilen tarihte yürürlüğe girecektir.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

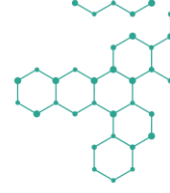

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNDEKİ GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

EK- C

AMAÇLANMAYAN ÜRETİM

I. BÖLÜM: 5. Madde şartlarına tabi kalıcı organik kirleticiler

Bu Ek, aşağıda belirtilen ve antropojenik kaynaklardan kasıtsız olarak oluşturulan ve saliverilen kalıcı organik kirleticilere yöneliktir:

Kimyasal madde
Poliklor dibenzen-p-dioksinler ve dibenzenfuranlar (PCDD/PCDF)
Heksaklorbenzen (HKB) (CAS No: 118-74-1)
Poliklor bifeniller (PKB)

II. BÖLÜM: Isı Kaynak Çeşitleri

Poliklor dibenzen-p-dioksinler ve dibenzenfuranlar, Heksaklorbenzen ve Poliklor bifeniller, organik madde ve klor içeren ısıl işlemlerde tamamlanmamış bir yanmanın veya kimyasal olayların sonucu kasıtsız olarak oluşur ve saliverilir. Aşağıdaki sınai olaylarda, kimyasal maddelerin göreceli olarak daha yüksek derece ısıda oluşması ve çevreye saliverilme potansiyeli mevcuttur:

- Kentsel, tehlikeli veya tıbbi atık veya kanalizasyon çamuru yakılan fırınlar dahil çöp yakma fırınları;
- Tehlikeli atık yakan çimento fırınları;
- Elemental klor kullanılarak yapılan kağıt hamuru üretimi veya ağartma amacıyla elemental klor açığa çıkaran kimyasal maddelerin üretimi;
- Metalürji sanayiinde kullanılan aşağıdaki termal olaylar:
  - İkincil bakır üretimi;
  - Demir ve çelik sanayiindeki yüksek ısıtma tesisleri;
  - İkincil alüminyum üretimi;
  - İkincil çinko üretimidir.

III. BÖLÜM: Çeşitli Isı Kaynakları

Poliklor dibenzen-p-dioksinler ve dibenzenfuranlar, Heksaklorbenzen ve Poliklor bifeniller ayrıca aşağıdaki ısı kaynak çeşitlerinden de kasıtsız olarak oluşarak ortamlara saliverilebilir:

- Depolarda yakılması dahil atıkların, açıkta yakılması;

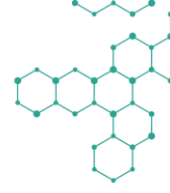

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNCEKİTİM GÖRÜŞÜ MODELİ GELİŞTİRME PROJESİ

- (b) Metalürji sanayiinde kullanılan II. Bölümde sözü edilmeyen termal olaylar;
- (c) Evsel yakma kaynakları;
- (d) Fosil yakıt kullanılan kamu hizmet kuruluşu ve sınai yakma kazanları;
- (e) Odun ve diğer biyokütle yakıtlar için yakma tesisleri;
- (f) Kasıtsız olarak oluşan kalıcı organik kirleticiler yayan özel birtakım kimyasal üretim süreçleri, özellikle klorofenollar ve kloranil üretimi;
- (g) Krematoryumlar (ceset yakmalar);
- (h) Tüm motorlu araçlar, özellikle kurşunlu benzin yakanlar;
- (i) Hayvan leşlerinin imhası;
- (j) Tekstil ve deri boyama (kloranil ile) ve (alkali ekstraksiyonu) son kat kaplama
- (k) Kullanım ömrünü tamamlamış taşıtlar için parçalama tesisleri;
- (l) Bakır kabloların alevsiz yanması;
- (m) Atık yağ rafinerileri

IV. BÖLÜM: Tanımlar

1. Bu Ek'in amaçları bakımından;

(a) "Poliklor bifeniller" bifenil molekülü (iki benzen halkası birbirine tekli bir karbon-karbon bağı ile bağlıdır) üzerindeki hidrojen atomlarının on taneye kadar klor atomu ile yer değiştirebildiği aromatik bileşikler anlamına gelmektedir; ve

(b) "Poliklor dibenzen-p-dioksinler" ve "poliklorlu dibenzofuranlar" üç halkalı, Poliklor dibenzen-p-dioksinlerde iki oksijen atomu ile bağlanmış iki benzen halkası, Poliklorlu dibenzofuranlarda ise bir oksijen atomu ve bir karbon-karbon bağından oluşan ve hidrojen atomlarının en çok sekiz adede kadar klor atomları ile yer değiştirebildiği aromatik bileşikler anlamına gelmektedir.

2. Bu Ek'te, Poliklorlu dibenzen-p-dioksinler ve dibenzofuranlar, poliklorlu dibenzen-p-dioksinler ve dibenzofuranlar ile eş düzlemlili poliklor bifenillerin farklı kongenerlerinin göreceli dioksin benzeri toksik etkinliğini 2,3,7,8-tetraklordibenzen-p-dioksine oranla ölçen toksik eşitlik kavramını kullanarak ifade edilmektedir. Bu Sözleşmenin amaçları bakımından kullanılacak toksik eşdeğerlik faktör değerleri, Dünya Sağlık Örgütü 1998 poliklorlu dibenzen-p-dioksinler ve dibenzofuranlar ve eş düzlemlili poliklorlu bifeniller için memeliler için verilen toksik eşdeğerlik faktör değerleriyle başlamak üzere, kabul gören uluslararası standartlara uygun olmalıdır. Yoğunluklar, toksik eşdeğerlikler cinsinden ifade edilmektedir.

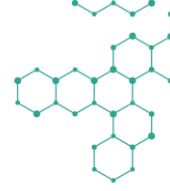

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVİT GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME PROJESİ

V. BÖLÜM: Mevcut en iyi teknikler ve en iyi çevresel uygulamalar hakkında genel kılavuzluk

Bu bölüm Taraflara I. Bölümde listelenen kimyasal maddelerin saliverilmelerini önleme veya azaltmada genel yönlendirmeyi sağlamaktadır.

A. Mevcut en iyi teknikler ve en iyi çevresel uygulamalara ilişkin genel yönlendirici tedbirler

Öncelik, I. Bölümde listelenen kimyasal maddelerin oluşumu ve saliverilmenin önlenmesi yaklaşımlarının düşünülmesine önem verilmelidir. Yararlı önlemler şunları içerebilir:

- Düşük atık teknolojisinin kullanımı;
- Daha az tehlikeli maddelerin kullanımı;
- Atıkların ve bir süreçte kullanılan ve üretilen maddelerin geri kazanımı ve geri dönüşümünün teşviki;
- Yem malzemelerinin, kalıcı organik kirleticiler konumunda olduklarında veya bu malzemelerle kalıcı organik kirletici saliverme arasında doğrudan bir bağlantı olduğu durumlarda kaynaktan değiştirilmesi;
- İyi ev idaresi ve önleyici bakım programları;
- Atık yönetimde, atık depolama yerlerinin yakılması dahil, açık veya kontrolsüz atık yakımının durdurulması amacıyla, iyileştirilmelere gidilmesi. Yeni atık bertaraf tesisleri inşaatı teklifleri değerlendirilirken, kaynakların geri kazanımı, yeniden kullanım, geri dönüşümü, atıkların ayrılması ve daha az atık üreten ürünlerin teşvik edilmesi dahil olmak üzere, evsel ve tıbbi atık üretimini en aza indirecek faaliyetler gibi alternatifler dikkate alınmalıdır. Bu yaklaşım kapsamında, kamu sağlığı dikkatle değerlendirilmelidir;
- Bu kimyasal maddelerin, kirleticiler olarak ürünlerde yer almasının en aza indirilmesi;
- Ağartma için element klor veya kimyasal maddelerden klor üretildiği için kaçınılmalıdır.

B. En İyi Teknikler

En iyi teknikler kavramı herhangi özel bir teknik veya teknolojinin tarif edilmesinden ziyade, ilgili donanımın teknik özelliklerini, coğrafi konumunu ve yerel çevresel koşullarını dikkate almayı amaçlamaktadır. I. Bölümde listelenen kimyasal maddelerin saliverilişini azaltıcı uygun kontrol teknikleri genelde aynıdır. En iyi tekniklerin belirlenmesinde, bir önlemin olası fayda ve maliyetleri göz önünde bulundurulur ve ihtiyatlılık ve önleme hususları dikkate alınarak, aşağıdaki etkenlere, hem genel hem de belirli durumlarda, özel bir önem verilmelidir:

- Genel değerlendirmeler:
  - Söz konusu salivermenin yapısı, etkileri ve kütlesi; teknikler, kaynağın boyutuna bağlı olarak değişiklik gösterebilir;
  - Yeni ve mevcut donanımların işletmeye alınma süresi;

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

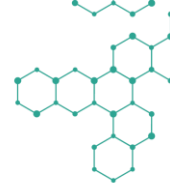

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNCEKİTİM MODELİ GELİŞTİRME PROJESİ

- (iii) Mevcut en iyi tekniğin uygulamaya konulması için ihtiyaç duyulan süre;
- (iv) Uygulamalarda kullanılan hammaddelerin tüketim miktarları ve yapısı ile bu maddelerin enerji verimliliği;
- (v) Çevreye salıverilmelerin genel etkisinin ve bunların çevreye yönelik risklerinin önlenmesi veya en aza indirilmesi gereği;
- (vi) Kazaları önleme ve bu kazaların çevreye yönelik etkilerini en aza indirme gereği;
- (vii) İşyerlerinde mesleki sağlık ve emniyeti sağlama gereği;
- (viii) Sınai ölçekte başarıyla denenmiş karşılaştırılabilir uygulamalar, tesisler veya işletme yöntemleri;
- (ix) Teknolojik ilerlemeler ve bilimsel bilgi ve anlayışta değişiklikler.

(b) Salıverilmeleri azaltıcı genel önlemler:

Yeni tesisler inşaa edilmesi teklifleri değerlendirilirken veya bu Ek'te listelenen kimyasal maddeleri yayan uygulamaları kullanan mevcut tesisler önemli ölçüde tadil edilirken, benzer yararlılık gösteren ancak bu tür kimyasal maddelerin oluşumundan ve Salıverilişi önleyen alternatif yöntemler, teknikler veya uygulamalar öncelikle dikkate alınacaktır. Bu gibi tesislerin inşaa edileceği veya önemli ölçüde tadil edilmesi durumlarda, mevcut en iyi tekniklerin belirlenmesinde V. Bölümün A bölümünde ana hatlarıyla belirtilen önleyici önlemlere ek olarak aşağıdaki azaltma önlemleri de ayrıca düşünülebilir:

- (i) Baca gazı temizleme için, ısı veya katalitik oksidasyon, toz çökeltme veya adsorbsiyon gibi daha iyi yöntemlerin kullanılması;
- (ii) Atık maddelerin, atık suların, atıkların ve kanalizasyon çamurunun örneğin ısıyı işlemde geçirerek veya onları etkisiz kılarak veya onları zehirden arındıran kimyasal işlemlerden geçirmek yoluyla işleme tabi tutulması;
- (iii) Kapalı sistemlere geçilmesi gibi, salıverilmelerin azaltılması veya ortadan kaldırılmasını sağlayacak yöntem değişiklikleri;
- (iv) Yakma sıcaklığı ve kalış süresi gibi kontrol parametreleri aracılığıyla yanma işlemini iyileştirecek ve Ek'te listelenen kimyasal maddelerin oluşumunu önleyecek yöntem değişiklikleri.

C. En İyi Çevresel Uygulamalar

Taraflar Konferansı en iyi çevresel uygulamalara ilişkin yönlendirme geliştirebilir.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

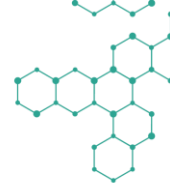

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM G
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVATİF GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

EK – D

BİLGİ SAĞLAMA ZORUNLULUKLARI VE TARAMA KRİTERLERİ

1. Bir kimyasal maddenin Ek A, B ve/veya C’de yer almasına ilişkin olarak teklif sunan bir Taraf, kimyasal maddeyi (a) bendinde belirtilen şekilde tanımlayacak ve kimyasal madde ile mevcut olduğu hallerde maddelerin dönüşüm ürünleri hakkında, (b) ile (e) bentlerinde belirtilen tarama kriterlerine göre bilgi sağlayacaktır:

(a) Kimyasal kimlik:

(i) Tescilli isim veya isimler, ticari isim veya isimler ve bu isimlerin eş anlamları dahil tüm isimleri, Kimyasal Özet Servisi (CAS) Sicil numarası, Uluslararası Saf ve Uygulamalı Kimya Birliği (IUPAC) ismi; ve

(ii) Uygun olan hallerde söz konusu izomerlerinin özelliklerini içeren ve kimyasal sınıfın yapısı;

(b) Kalıcılık:

(i) Söz konusu kimyasal maddenin su içindeki yarılanma süresinin iki aydan veya topraktaki yarı ömrünün altı aydan veya çökelti içindeki yarılanma süresinin altı aydan daha uzun olduğuna ilişkin kanıt; veya

(ii) Söz konusu kimyasal maddenin bu Sözleşme kapsamında değerlendirilmesi için yeterli düzeyde kalıcılık gösterdiğine yönelik kanıt;

(c) Biyo-birikim (Biyolojik - Birikim):

(i) Söz konusu kimyasal maddenin suda yaşayan türlerde biyo- konsantrasyon veya biyo-birikim faktörünün 5.000’den büyük olduğuna veya, böyle bir bilginin yokluğu halinde, log Kow’unun 5’ten büyük olduğuna ilişkin kanıt;

(ii) Söz konusu kimyasal maddenin, diğer türlerdeki yüksek biyo-birikim potansiyeli, yüksek zehirliliği veya eko-zehirliliği gibi başka nedenlerden ötürü kaygı uyandırdığına ilişkin kanıt;

(iii) Biotada (bitki ve hayvan toplumunda), kimyasal maddenin biyo- birikim potansiyelinin, kimyasal maddenin bu Sözleşme kapsamında değerlendirilmesini haklı kılacak boyutlarda izleme verisinin bulunması;

(d) Uzun mesafeli çevresel taşınım potansiyeli:

(i) Kimyasal maddenin salıverilme kaynağından uzak yerlerde ölçülen düzeylerinin potansiyel kaygı oluşturması;

(ii) Kimyasal maddenin, hava, su veya göçmen türler aracılığıyla, uygun mesafeli çevresel taşınım, alıcı çevreye aktarım devir potansiyeli ile birlikte gösteren izleme verileri; veya

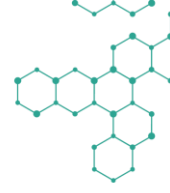

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNDEKİ GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

(iii) Kimyasal maddenin hava, su veya göçmen türler aracılığıyla uzun mesafeli çevresel taşınım potansiyeline, salıverilme kaynağından uzak yerlerde alıcı bir çevreye devredilme potansiyeliyle birlikte sahip olduğunu gösteren çevresel akıbet özellikleri ve/veya model sonuçları. Hava yoluyla ciddi ölçülerde göç eden bir kimyasal madde için, havadaki yarılanma süresinin iki günden daha uzun olması; ve

(e) Olumsuz etkiler:

(i) Kimyasal maddenin insan sağlığına veya çevreye yönelik olumsuz etkilerinin, bu Sözleşme kapsamında değerlendirilmesini haklı kıldığına ilişkin kanıtlar; veya

(ii) İnsan sağlığına veya çevreye zarar verme potansiyelini gösteren zehirlilik veya eko-zehirlilik verileri.

2. Teklif eden Taraf, mümkün olan hallerde kimyasal maddenin uzun mesafeli çevresel taşınımdan kaynaklanan veya bu taşınımdan beklenen, ölçülen veya öngörülen zehirlilik ve eko-zehirlilik verilerinin bir karşılaştırmasını da içeren kaygı uyandırıcı nedenleri ile oluşan bir açıklama ve küresel denetim gereğine işaret eden kısa bir açıklama notu verecektir.

3. Teklif eden Taraf, mümkün olan ölçülerde ve kendi kapasitesini dikkate alarak, 8. Maddenin 6. fıkrasında belirtildiği üzere, teklifin değerlendirilmesini destekleyecek ilave bilgileri sağlayacaktır. Bir Taraf, böyle bir teklifin geliştirilmesi sırasında, her türlü kaynaktan teknik uzmanlık hizmeti alabilecektir.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

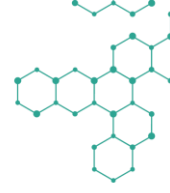

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVTE GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME PROJESİ

EK – E

RİSK PROFİLİ İÇİN BİLGİ SAĞLAMA ŞARTLARI

Değerlendirmenin amacı, kimyasal maddenin, uzun mesafeli çevresel taşınımın bir sonucu olarak, insan sağlığına ve/veya çevreye küresel eylemi gerekli kılabacak boyutlara ulaşan olumsuz etkilere yol açmasının muhtemel olup olmadığını ölçmektir. Bu amaç doğrultusunda, Ek D’de belirtilen bilgileri detaylandıran ve değerlendiren ve mümkün olduğu ölçüde aşağıdaki çeşitli bilgileri de içeren bir risk profili geliştirilecektir:

- (a) İlgili hallerde kaynaklar, şu bilgileri de kapsayacaktır:
  - (i) Miktar ve yer dahil üretim bilgileri,
  - (ii) Kullanımlar; ve
  - (iii) Boşaltma, kayıplar ve salıvermeler;
- (b) Çoklu kimyasal maddeleri içeren toksikolojik etkileşimlerin bir değerlendirmesini içeren kaygıyı sonlandıran etmen veya etmenlere ilişkin tehlike değerlendirmesi;
- (c) Kimyasal madde hakkındaki veri ve bilgiler ve kimyasal maddenin kimyasal ve fiziksel özelliklerinin yanı sıra, bu maddenin kalıcılığı ve bunların çevresel taşınım ile ne şekilde bağlantılı olduğu, çevre bölgeleri dahilinde ve arasındaki aktarımı, bozulması ve diğer kimyasal maddelere dönüşümüne ilişkin bilgiler dahil olmak üzere, çevresel akıbeti. Biyo-konsantrasyon veya biyo-birikim faktörünün ölçülen değerlere dayalı bir saptaması, izleme verilerinin bu gereksinimi karşıladığı kanısına varılması durumu hariç, mevcut olacaktır;
- (d) İzleme verileri;
- (e) Özellikle uzun mesafeli çevresel taşınımın bir sonucu olarak yerel alanlarda maruz kalmalara ve biyolojik-varolmaya ilişkin bilgiler;
- (f) Mevcut olduğu şekliyle, ulusal ve uluslararası risk değerlendirmeleri, değerlendirmeler veya profiller ve etiketleme bilgileri ve tehlike sınıflandırmaları; ve
- (g) Kimyasal maddenin uluslararası sözleşmelere göre konumudur.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

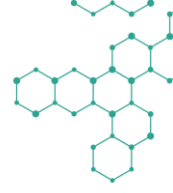

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNCEKİTİMLERİN GELİŞTİRİLMESİ

EK – F

SOSYO-EKONOMİK DEĞERLENDİRMELER HAKKINDA BİLGİ

Bu Sözleşmeye dahil edilmesi yönünden değerlendirilmekte olan kimyasal maddeler için, olası denetim önlemlerine ilişkin olarak, yönetim ve ortadan kaldırma dahil bütün seçenekleri kapsayan bir değerlendirme yapılmalıdır. Bu amaçla; Taraflar Konferansı tarafından bir karar alınmasına olanak sağlamak amacıyla, olası denetim önlemleriyle ve sosyo-ekonomik hususlara ilişkin gerekli bilgiler temin edilmelidir. Bu gibi bilgiler, Taraflar arasında farklılık gösteren kapasiteleri ve şartları yansıtmalı ve aşağıdaki gösterge niteliğindeki hususlar listesini de dikkate almalıdır:

(a) Olası denetim önlemlerinin, Risk azaltma hedeflerinin karşılanması hususundaki yararlılığı ve etkinliği:

(i) Teknik yapılabilirlik; ve

(ii) Çevresel ve sağlık konuları dahil olmak üzere maliyetler;

(b) Alternatifler (ürünler ve yöntemler):

(i) Teknik yapılabilirlik;

(ii) Çevresel ve sağlık konuları dahil olmak üzere maliyetler;

(iii) Yararlılık;

(iv) Risk;

(v) Mevcut olma; ve

(vi) Erişilebilirlik;

(c) Olası denetim önlemlerini uygulamanın toplum üzerindeki olumlu ve/veya olumsuz etkileri:

(i) Kamusal, çevresel ve mesleki sağlık konularını içeren genel sağlık;

(ii) Su ürünleri yetiştiriciliği ve ormancılık dahil olmak üzere tarım;

(iii) Biota (biyolojik farklılık);

(iv) Ekonomik boyutlar;

(v) Sürdürülebilir kalkınmaya yönelik eğilim; ve (vi) Sosyal maliyetler;

(d) Atıkların ve bunların imhasının yarattığı sonuçlar (özellikle artık kullanılmayan pestisit stokları ve kirlenmiş alanların temizlenmesi):

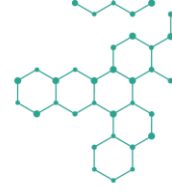
(i) Teknik yapılabilirlik; ve

(ii) Maliyet;

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

- (e) Bilgiye ve yaygın halk eğitime erişim;
- (f) Denetim ve izleme kapasitesinin durumu; ve
- (g) Alternatiflere ilişkin bilgiler dahil olmak üzere alınan ulusal veya bölgesel kontrol önlemleri, ve diğer ilgili risk yönetim bilgileri.

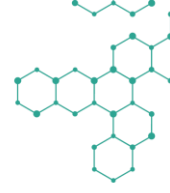

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVTE GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME PROJESİ

EK – G

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ İÇİN TAHKİM VE UZLAŞTIRMA USULLERİ

(Taraflar Konferansı Kararı SC-1/2)

I. BÖLÜM: Tahkim Prosedürü

Sözleşme'nin 18. maddesinin 2 (a) paragrafı amaçlarına yönelik tahkim usulü aşağıdaki gibi olacaktır:

Madde 1

1. Bir taraf, anlaşmazlığın diğer tarafına hitaben yazılı bildirimde bulunarak Sözleşme'nin 18. Maddesi uyarınca tahkime başvurabilir. Bildirim, destekleyici belgelerle birlikte bir iddia beyanı ile sunulacak ve tahkimin konusunu belirtecek ve özellikle, yorumlanması veya uygulanması söz konusu olan Sözleşme maddelerini içerecektir.

2. Davacı taraf, tarafların Madde 18 uyarınca bir uyuşmazlığı tahkime götürdüğünü Yazmanlığa bildirecektir. Bildirim, davacı tarafın yazılı bildirim, talep beyanı ve yukarıdaki 1nci paragrafta atıfta bulunulan destekleyici belgeler ile birlikte verilecektir. Yazmanlık, bu şekilde alınan bilgileri tüm Taraflara iletacaktır.

Madde 2

1. Bir anlaşmazlık yukarıdaki Madde 1 uyarınca tahkime sevk edilirse, bir Tahkim Heyeti kurulacaktır ve üç üyeden oluşacaktır.

2. Anlaşmazlığın taraflarından her biri bir uzlaştırıcı tayin edecek ve bu şekilde tayin edilen iki uzlaştırıcı, ortak anlaşma ile Tahkim Heyeti Başkanı olacak üçüncü hakemi belirleyecektir. Heyet Başkanı, anlaşmazlığın taraflarından birinin vatandaşı olmayacak, daimi ikamet yeri bu taraflardan birinin topraklarında olmayacak, herhangi biri tarafından istihdam edilmeyecek ve başka herhangi bir şekilde ilişkisi olmayacaktır.

3. İki'den fazla taraf arasındaki anlaşmazlıklarda, aynı çıkarlara sahip taraflar, bir uzlaştırıcıyı anlaşma yoluyla müştereken tayin edeceklerdir.

4. Herhangi bir boşluk ilk atama için öngörülen şekilde doldurulacaktır.

5. Taraflar, Tahkim Heyeti Başkanı atanmadan önce anlaşmazlığın konusu üzerinde anlaşmazlarsa, konuyu Tahkim Heyeti belirleyecektir.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

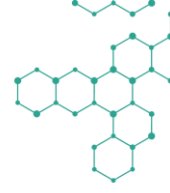

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVİT GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

Madde 3

1. Anlaşmazlığın taraflarından biri, davalı tarafın tahkim bildirimini aldığı tarihten itibaren iki ay içinde bir uzlaştırıcı tayin etmezse diğer taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bilgi vererek iki aylık bir süre içinde atanmasını sağlayabilir.

2. Tahkim Heyeti Başkanı, ikinci uzlaştırıcının atandığı tarihten itibaren iki ay içinde tayin edilmezse, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, taraflardan birinin talebi üzerine, iki aylık dönemin içinde başka bir Tahkim Heyeti Başkanı tayin eder.

Madde 4

Tahkim Heyeti, kararlarını Sözleşme hükümlerine ve uluslararası hukuka uygun olarak verecektir.

Madde 5

Anlaşmazlığın tarafları aksini kabul etmedikçe, Tahkim Heyeti kendi usul kurallarını belirleyecektir.

Madde 6

Tahkim Heyeti, taraflardan birinin talebi üzerine, gerekli geçici koruma önlemlerini gösterebilir.

Madde 7

Anlaşmazlığın tarafları, Tahkim Heyetinin çalışmasını kolaylaştıracak ve özellikle ellerindeki tüm araçları kullanarak:

(a) İlgili tüm belgeleri, bilgileri ve olanakları sağlayacak; ve

(b) Gerektiğinde tanıkların veya uzmanların çağırılmasını ve kanıtlarının sunulmasına olanak sağlayacaktır.

Madde 8

Taraflar ve uzlaştırıcılar, Tahkim Heyetinin işlemleri sırasında gizlilik kapsamında elde ettikleri herhangi bir bilginin gizliliğini korumakla yükümlüdür.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

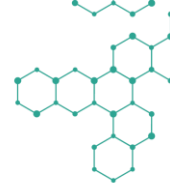

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNCEKİTİLEME PROJELERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

Madde 9

Tahkim Heyeti, davanın özel koşulları nedeniyle aksini belirlemedikçe, tahkimin maliyetleri anlaşmazlığın tarafları tarafından eşit paylar halinde karşılanacaktır. Tahkim heyeti, tüm masraflarının kaydını tutacak ve bunun nihai bir beyanını Taraflara sunacaktır.

Madde 10

Davada anlaşmazlık konusu hususunda hukuki nitelikte menfaati olan ve karardan etkilenebilecek bir Taraf, Tahkim Heyetinin rızası ile yargılamaya müdahale edebilir.

Madde 11

Tahkim Heyeti, doğrudan anlaşmazlığın konusundan kaynaklanan karşı davaları dinleyebilir ve belirleyebilir.

Madde 12

Tahkim Heyetinin usulü ve esasına ilişkin kararlar, üyelerinin oy çokluğu ile alınacaktır.

Madde 13

1. Anlaşmazlığın taraflarından biri Tahkim Heyetinin önüne çıkmazsa veya davasını savunamazsa, diğer taraf Tahkim Heyetinden yargılamaya devam etmesini ve kararını vermesini isteyebilir. Bir tarafın yokluğu veya bir tarafın davasını savunmaması yargılamaya engel teşkil etmeyecektir.

2. Nihai kararını vermeden önce, Tahkim Heyeti iddianın gerçekte ve hukukta sağlam temellere dayandığını ikna olmalıdır.

Madde 14

Tahkim Heyeti, süre sınırını beş ayı geçmemesi gereken bir süre için uzatmak zorunda kalmadıkça, nihai kararını tam olarak oluşturulduğu tarihten itibaren beş ay içinde verecektir.

Madde 15

Tahkim Heyetinin nihai kararı, anlaşmazlığın konusuyla sınırlandırılacak ve dayandığı gerekçeleri belirtecektir. Katılan üyelerin adlarını ve nihai karar tarihini içerir. Tahkim Heyetinin herhangi bir üyesi nihai karara ayrı veya muhalif bir görüş ekleyebilir.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

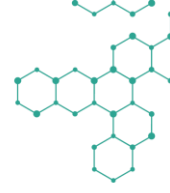

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVATİF GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

Madde 16

Karar, anlaşmazlığın tarafları için bağlayıcı olacaktır. Sözleşmenin hüküm tarafından verilen yorumu, aynı zamanda, ilgili tarafın müdahale ettiği konularla ilgili olduğu sürece, yukarıdaki Madde 10 uyarınca müdahale eden bir taraf için de bağlayıcı olacaktır. Anlaşmazlığın tarafları bir temyiz prosedürünü önceden kabul etmedikçe, karar temyizsiz olacaktır.

Madde 17

Yukarıdaki 16. Madde uyarınca nihai kararlar bağlı olanlar arasında, söz konusu kararın yorumlanması veya uygulanma şekli ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir anlaşmazlık, herhangi biri tarafından karar için kararı veren Tahkim Heyetine sunulabilir.

II. BÖLÜM: Uzlaştırma Prosedürü

Sözleşme'nin 18. maddesinin 6. fıkrasının amaçları doğrultusunda uzlaşma prosedürü aşağıdaki gibi olacaktır:

Madde 1

1. Sözleşmenin 18nci Maddesinin 6. paragrafı uyarınca bir anlaşmazlığa taraf olan taraflardan bir Uzlaştırma Komisyonu kurulması talebi, yazılı olarak Yazmanlığa iletilecektir. Yazmanlık, Sözleşmenin tüm Taraflarını buna göre derhal bilgilendirecektir.
2. Uzlaştırma Komisyonu, taraflar aksini kabul etmedikçe, ikisi ilgili taraflarca atanan üyelerden ve bu üyeler tarafından müştereken seçilen bir Başkan olmak üzere üç üyeden oluşacaktır.

Madde 2

İkiden fazla taraf arasındaki anlaşmazlıklarda, aynı çıkarılara sahip taraflar, komisyon üyelerini anlaşma ile müştereken tayin edeceklerdir.

Madde 3

1nci Maddede atıfta bulunulan yazılı talebin Yazmanlık tarafından alındığı tarihten itibaren iki ay içinde taraflarca herhangi bir atama yapılmazsa, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, taraflardan birinin talebi üzerine, iki aylık bir süre içinde bu atamaları yapabilir.

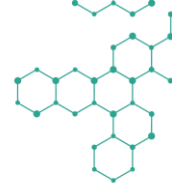

KOK
TEKSTİL
EĞİTİM PROJESİ

TAKIM **G**
TOPLUMSAL ATILIM, KALKINMA
VE İNÖVİT GİRİŞİM MODELLERİ GELİŞTİRME DERNEĞİ

Madde 4

Uzlaştırma Komisyonu Başkanı, komisyonun ikinci üyesinin atanmasından itibaren iki ay içinde seçilmezse, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, taraflardan birinin talebi üzerine, iki aylık bir süre içinde Başkanı belirleyecektir.

Madde 5

1. Uzlaştırma Komisyonu, anlaşmazlığın tarafları aksini kabul etmedikçe, kendi usul kurallarını belirleyecektir.
2. Komisyonun tarafları ve üyeleri, komisyonun işlemleri sırasında gizlilik kapsamında elde ettikleri herhangi bir bilginin gizliliğini korumakla yükümlüdür.

Madde 6

Uzlaştırma Komisyonu, kararlarını üyelerinin oy çokluğu ile alır.

Madde 7

Uzlaştırma Komisyonu, kurulduktan sonraki on iki ay içinde, anlaşmazlığın çözümüne yönelik tavsiyeleri içeren ve tarafların iyi niyetle değerlendirecekleri bir rapor verecektir.

Madde 8

Uzlaştırma Komisyonunun kendisine atıfta bulunulan bir konuyu değerlendirme yetkisine sahip olup olmadığı konusundaki herhangi bir anlaşmazlık komisyon tarafından kararlaştırılacaktır.

Madde 9

Komisyonun ilgili masrafları, anlaşmazlığa taraf olan taraflar arasında kararlaştırılacak şekilde paylaşılacaktır. Komisyon, tüm masraflarının kaydını tutacak ve bunun nihai bir beyanını taraflara sunacaktır.

SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE

